

Etyka wydawnicza

Zasady zamieszczone powyżej zostały oparte na rekomendacjach zawartych w [Core Practices stowarzyszenia COPE](#) (the Committee on Publication Ethics).

Zasady dotyczące wydawcy

Wydawca (Akademia Wychowania Fizycznego w Krakowie) zobowiązany jest do przekazywania redakcji wszelkich merytorycznych uwag dotyczących czasopisma, pracy jego redakcji oraz funkcjonowania samego wydawcy.

Zasady dotyczące zespołu redakcyjnego

Odpowiedzialność. Zespół redakcyjny decyduje, które z przysłanych artykułów zostaną skierowane do publikacji oraz ponosi odpowiedzialność za wszystkie treści umieszczane w czasopiśmie. Zespół redakcyjny dba o spójność publikowanych materiałów, wyklucza jakiegokolwiek naukowe bądź etyczne kompromisy oraz zawsze jest gotowy do publikowania korekt, errat oraz sprostowań, gdy zaistnieje taka potrzeba.

Fair play. Teksty zgłaszane do publikacji są oceniane pod względem merytorycznym. Kwestie takie jak rasa, płeć, orientacja seksualna, wyznanie, pochodzenie, obywatelstwo czy przekonania polityczne autorów w żaden sposób nie wpływają na ocenę artykułów.

Poufność. Członkowie zespołu redakcyjnego stosują się do zasady poufności, a więc nie ujawniają osobom nieupoważnionym żadnych informacji na temat zgłaszanych do publikacji prac. Osobami upoważnionymi do posiadania tych informacji pozostają jedynie: sami autorzy, wybrani recenzenci, uprawnieni redaktorzy oraz wydawca.

Skargi i odwołania. Osoby, które miałyby podejrzenie naruszenia zasad etyki badań w opublikowanym materiale (np.: manipulacja i fabrykacja danych, plagiat i autoplgiat, nierzetelność badań), proszone są o przekazanie redakcji czasopisma stosownej wiadomości. Zgłoszenie wspomnianych uchybień powinno zawierać dokładną informację o przedmiocie i podmiocie uchybienia.

Weryfikacja materiałów już opublikowanych oraz przeciwdziałanie konfliktom interesów. Zespół redakcyjny, w oparciu o zasady [COPE](#), może wycofać artykuł z publikacji, wyrazić wątpliwości dotyczące jego zawartości lub zdecydować o potrzebie wprowadzenia korekt do materiałów już opublikowanych. Nieopublikowane artykuły nie mogą być bez pisemnej zgody

autorów w żaden sposób wykorzystywane przez członków zespołu redakcyjnego ani żadne inne osoby uczestniczące w procedurach wydawniczych.

Decyzje dotyczące publikacji. Zespół redakcyjny odpowiada za podejmowanie decyzji odnośnie tego, które materiały zostaną, a które nie zostaną opublikowane. Przy podejmowaniu decyzji kluczowe są kwestie takie jak: przejrzystość i zgodność z zakresem tematycznym czasopisma, znaczenie naukowe pracy, oryginalność ujęcia problemu.

Rzetelność naukowa. Członkowie zespołu redakcyjnego zobowiązani są dołożyć wszelkich starań dla zachowania integralności w kwestii rzetelności naukowej publikowanych prac. W tym celu mogą oni nanosić stosowne poprawki, a także w przypadku podejrzeń nieuczciwych praktyk (plagiatu, fałszowania wyników badań itp.) podjąć decyzję o wycofaniu tekstu z publikacji.

Redakcja, w razie potrzeby, zawsze gotowa jest opublikować także stosowne sprostowania, wyjaśnienia lub przeprosiny.

Wycofanie tekstu. Zespół redakcyjny może rozważyć wycofanie tekstu jeżeli:

- są wyraźne dowody świadczące o braku wiarygodności wyników badań, fabrykowaniu danych, jak również w przypadku popełnienia niezamierzonych błędów (np. błędy w obliczeniach, błędy metodologiczne);
- wyniki badań zostały wcześniej opublikowane gdzie indziej;
- praca nosi znamiona plagiatu bądź narusza zasady etyki.

Zawiadomienie o wycofaniu tekstu po jego opublikowaniu należy traktować jako równoznaczne z wycofaniem artykułu. Zawiadomienie to winno zawierać informacje o osobie (w nagłówku powinien się znaleźć co najmniej tytuł i nazwisko/-a autora/-ów pracy) i powodach (w celu rozróżnienia błędów niezamierzonych od celowych nadużyć) decydujących o wycofaniu tekstu. Wycofywane teksty nie zostają usunięte z opublikowanej wersji czasopisma, ale fakt ich wycofania będzie wyraźnie oznaczony.

Redaktorzy zachęcają wszystkich zainteresowanych do przesyłania uwag i opinii dotyczących opublikowanego materiału.

Członkowie redakcji, którzy są autorami i/lub współautorami artykułu naukowego zgłoszonego do publikacji, są wyłączeni z procesu jego wewnętrznej oraz zewnętrznej recenzji.

Zasady dotyczące autorów

Rzetelność naukowa. Autorzy zgłaszanych do publikacji tekstów są zobowiązani do rzetelnego opisu wykonanych prac badawczych oraz obiektywnej interpretacji wyników. Prace powinny zawierać wystarczająco dużo informacji umożliwiających identyfikację źródeł danych, a także

powtórzenie badań. Nierzetelne lub niezgodne z zasadami etyki prezentowanie i interpretowanie danych i wyników badań jest niedopuszczalne i skutkować może wycofaniem tekstu.

Oryginalność pracy. Autorzy mogą zgłaszać do publikacji wyłącznie własne, oryginalne teksty. W przypadku, kiedy wykorzystują badania i/lub słowa innych, powinni używać stosownych oznaczeń wskazujących na cytowanie. Plagiat czy fabrykowanie danych są niedopuszczalne. Autorzy nie powinni publikować tekstów opisujących te same badania w więcej niż jednym czasopiśmie. Zgłaszanie tych samych prac do więcej niż jednego czasopisma uznawane jest za nieetyczne.

Udostępnienie danych. Autorzy mogą zostać poproszeni o przedstawienie nieprzetworzonych wyników badań, toteż powinni oni być przygotowani, aby zapewnić dostęp do tych danych, także przez jakiś czas po opublikowaniu pracy.

Przeciwdziałanie konfliktom interesów autorów. Konflikt interesów zachodzi wtedy, gdy autor pozostaje w relacji komercyjnej lub towarzyskiej z innym podmiotem, co może mieć wpływ na obiektywną wartość przesyłanych do publikacji wyników badań. Autorzy są zobowiązani do przekazania redakcji wszelkich informacji, które pomogą w przeciwdziałaniu konfliktom interesów.

Autorstwo pracy. Wszystkie osoby wymienione w zgłoszonej pracy jako autorzy lub współautorzy powinny mieć faktycznie znaczący udział w powstaniu tekstu (projektu, pomysłu, planowaniu, wykonaniu, interpretacji wyników). Również, wszystkie osoby, które miały wpływ na ostateczny kształt pracy powinny zostać wymienione jako współautorzy. Obowiązek upewnienia się, że osoby mające wkład w powstanie artykułu akceptują jego ostateczną formę, leży po stronie autora korespondencyjnego.

Badania z udziałem ludzi lub zwierząt. Autor(autorzy) musi wskazać czy odpowiednia instytucjonalna komisja rewizyjna lub komisja etyki zaakceptowała procedury badawcze. Pacjenci i podmioty badań mają prawo do prywatności. Dane identyfikacyjne nie będą publikowane, chyba że jest to niezbędne do naukowego wyjaśnienia, a pacjent (lub jego prawny pełnomocnik) wyrazi pisemną zgodę na ich publikację. Prace badawcze z udziałem ludzi przekazane do redakcji powinny przestrzegać zasad określonych w Deklaracji Helsińskiej ([summary of requirements for human subjects research](#)); Manuskrypt powinien zawierać oświadczenie czy praca została zatwierdzona przez odpowiednie komisje etyczne związane z instytucją lub instytucjami, w których została wykonana oraz, że podmioty wyraziły świadomą zgodę na udział w badaniach. Nie powinno się używać imion ani inicjałów pacjentów i ochotników, oraz numerów szpitali. W pracach badawczych obejmujących eksperymenty na zwierzętach musi być zawarte stwierdzenie, że opieka nad nimi była zgodna z wytycznymi odpowiednich instytucji.

Rzetelność źródeł. Autorzy zgłaszanych prac zobowiązani są zawsze wskazywać publikacje, które zostały przez nich wykorzystane przy tworzeniu artykułu.

Błędy w opublikowanych pracach. Jeśli autor/autorzy odkryją znaczące błędy lub nieścisłości w swoich tekstach, zobowiązani są niezwłocznie powiadomić o tym redakcję czasopisma w celu wycofania tekstu bądź (jeżeli to możliwe) skorygowania zaistniałych błędów.

Zasady dotyczące recenzentów

Współpraca z zespołem redakcyjnym. Recenzenci uczestniczą w pracach zespołu redakcyjnego i mają wpływ na decyzje podejmowane przez redaktorów. Mogą także, w porozumieniu z autorami, wpływać na ostateczny kształt i doskonalenie publikowanych prac.

Terminowość. Recenzenci zobowiązani są dostarczyć recenzje w ustalonym terminie. Jeżeli z jakichś względów (merytorycznych, braku czasu) nie są oni w stanie dotrzymać terminu bądź podjąć się recenzji, powinni niezwłocznie poinformować o tym fakcie zespół redakcyjny.

Poufność. Wszystkie recenzowane prace mają charakter poufny, co oznacza, że ujawnianie ich osobom trzecim jest niedopuszczalne (za wyjątkiem osób do tego upoważnionych).

Zachowanie standardów obiektywności. Recenzje powinny mieć charakter obiektywny. Osobista krytyka autorów prac jest uważana za niestosowną. Wszystkie spostrzeżenia recenzenta powinny zostać odpowiednio uargumentowane.

Rzetelność źródeł. Recenzenci, jeśli zachodzi taka potrzeba, powinni wskazać odpowiednie prace niezacytowane przez autora. Wskazane i zgłoszone redakcji powinny być także wszelkie istotne podobieństwa do innych prac.

Przeciwdziałanie konfliktom interesów u recenzentów. Recenzenci nie mogą wykorzystywać recenzowanych prac dla swoich osobistych potrzeb i korzyści. Nie powinni oni również oceniać tekstów, w przypadku których może występować konflikt interesów z autorem/autorami.